

**MIĘDZYSZKOLNA
LIGA PRZEDMIOTOWA**

PŁOCK 2023

HISTORIA

kl. VI

KOD UCZNIĄ

Drogi Uczniu!

Czytaj uważnie polecenia. Na rozwiązanie testu, który składa się z 14 pytań, masz 60 minut, możesz zdobyć punktów 80. Życzymy powodzenia!

Zadanie 1 (0 – 8 p.) Przeczytaj tekst źródłowy i odpowiedz na poniższe pytania korzystając ze źródła i wiedzy własnej.

1. Ile dni słonecznych przeżył w czasie wyprawy Amerigo Vespucci? (1 punkt)
.....
2. Jakie instrumenty nawigacyjne pomogły w żegludze podróżnikom? (2 punkty)
.....
3. Jaka dziedzina wiedzy uczyniła z żeglarza znawcę mórz? (1 punkt)
.....
4. Jaki kontynent określono w tekście jako nowoodkryty i skąd pochodzi jego nazwa (2 punkty)
.....
5. Jak nazywał się pierwszy żeglarz, który dopłynął do środkowej części tego kontynentu i kiedy tego dokonał? (2 punkty)
.....

Amerigo Vespucci - o trudach żeglugi po Atlantyku, przeł. J. Szymanowska

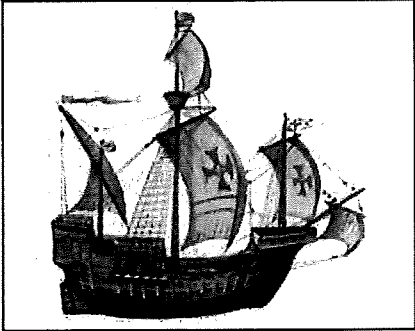

Ile naprawdę wycierpieliśmy w bezmiarze morza, jakich doświadczyliśmy niebezpieczeństw zatonięcia, jak wiele musieliśmy znieść katuszy, ile razy życie stawalo się nam obmierzłe, osąd mogą mieć tylko ci, którzy z własnego doświadczenia dobrze wiedzą, jak trudno jest szukać rzeczy niepewnych i wyprawiać się do miejsc, gdzie nie postać ludzka stopa. I żeby rzecz całą w dwóch słowach wyłożyć, dowiedz się, że w ciągu 67 dni żeglugi przez 44 dni nic, tylko lało, grzmiało i błyskało, ciemności zasnuły niebo, tak że nie wiedzieliśmy w dzień słońca, a w nocy jasnego nieba. W końcu owładnęła nami taka trwoga, że straciliśmy wszelką nadzieję na ocalenie życia (...)

*Nie wspominałem jeszcze, że **nowo odkryty kontynent** jest odległy od Zielonego Przylądka prawie 700 mil, choć byłem wówczas przekonany, że przepłynęliśmy ich ponad 1800; wpłynęły na to po części nieznanostwo tych stron i nieuctwo sternika, po części burze i wiatry, które spychając nas z kursu, przeszkodziły prostej podróży. Tak więc znaleźliśmy się w punkcie, w którym z winy niesumiennego sternika życie nasze zakończyłoby swój bieg, gdyby nie moja znajomość kosmografii, nie było bowiem wśród nas nikogo, kto orientował się nawet z dokładnością do 500 mil, gdzie jesteśmy. Błąkaliśmy się zatem i błądzili, nie wiedząc, dokąd zmierzamy, gdybym ja sam nie zatroszczył się o ocalenie własnej i towarzyszy i nie posłużył się astrolabium i kwadrantem dla ustalenia ciał niebieskich, czym przysporzyłem sobie niemałej chwały. Dowiodłem im, że bez praktycznego doświadczenia, a jedynie dzięki wiedzy na mapach morskich, byłem lepszy od wszelkich sterników świata. Nieobeznani z kosmografią – są w porównaniu ze mną całkowitymi ignorantami; znają tylko wody, po których często pływali.*

Źródło: Michał Kopczyński, Poznać przeszłość. Zrozumieć dziś, Warszawa 2006.

ZADANIE 2 (0 – 4 p.) Przeczytaj poniższe zdania i wybierz ich poprawne zakończenia.

1.	Wyprawy Krzysztofa Kolumba miały miejsce:	przed wydaniem dzieła Kopernika „O obrotach sfer niebieskich”.
		po wydaniu dzieła Kopernika „O obrotach sfer niebieskich”.
2.	Krzysztof Kolumb umierał przekonany, że:	odkrył „Nowy Świat”.
		dopłynął do Azji Wschodniej (Indii).
3.	Statek widoczny na ilustracji A to:	triera.
		karawela.
4.	Trasę wyprawy Kolumba przedstawia mapa na ilustracji:	B.
		C.

A	B	C
		
<p>Źródło: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Kolumb-Krzysztof;3924060.html#prettyPhoto o</p>	<p>Źródło: http://edudu.pl/sciaga-wielkie-odkrycia-geograficzne--europejska-potega-kolonialna,b4ce72d7739202324cd4</p>	

ZADANIE 3 (0 – 5 p.) Oceń, które z poniższych zdań dotyczących Renesansu są prawdziwe, a które są fałszywe. Do zdania dopisz słowo **prawda** lub **fałsz**.

1. „Kolebką” Renesansu w XIV wieku były Włochy.
2. Jednym z najwybitniejszych artystów tej epoki we Włoszech był Leonardo da Vinci.
3. Autorem dzieła „Utopia” był Erazm z Rotterdamu.
4. Michał Anioł Buonarroti był autorem rzeźby „Pieta” i „Dawid”.
5. Johannes Gutenberg zaczął stosować ruchomą czcionkę w swojej drukarni w połowie XVI wieku.

Zadanie 4 (0- 8 p.) Uzupełnij tekst dotyczący reformacji. Wybierz prawidłowe odpowiedzi z podanych w nawiasach i podkreśl swój wybór.

Marcin Luter przybił 95 tez przeciwko odpustom na drzwiach kościoła w (Norymberdze/ Wittenberdze). Jan Kalwin naukę o predestynacji ogłosił w (Szwajcarii/ Szwecji). Zwolennicy Kalwina we Francji to (husyci/hugenoci). Wojny religijne w Rzeszy zakończyły się pokojem w (Augsburgu/ Kwedlinburgu). Wojny religijne we Francji zakończył (edykt nantejski, edykt mediolański). W Anglii w 1534 r. akt o supremacji wprowadził (Henryk VIII, Franciszek I). W latach 1545 -63 odbył się sobór w (Trydencie/Watykanie), który zapoczątkował kontrreformację. Zakon Jezuitów wspierający papieża założył (Ignacy Loyola/ Benedykt z Nursji).

Zadanie 5 (0 – 6 punktów) Poniżej wypisano 6 informacji o władcach Polski. Przeczytaj je uważnie, następnie przy odpowiednich cyfrach wpisz ich imiona i przydomki lub nazwiska. (wybierz z ramki)

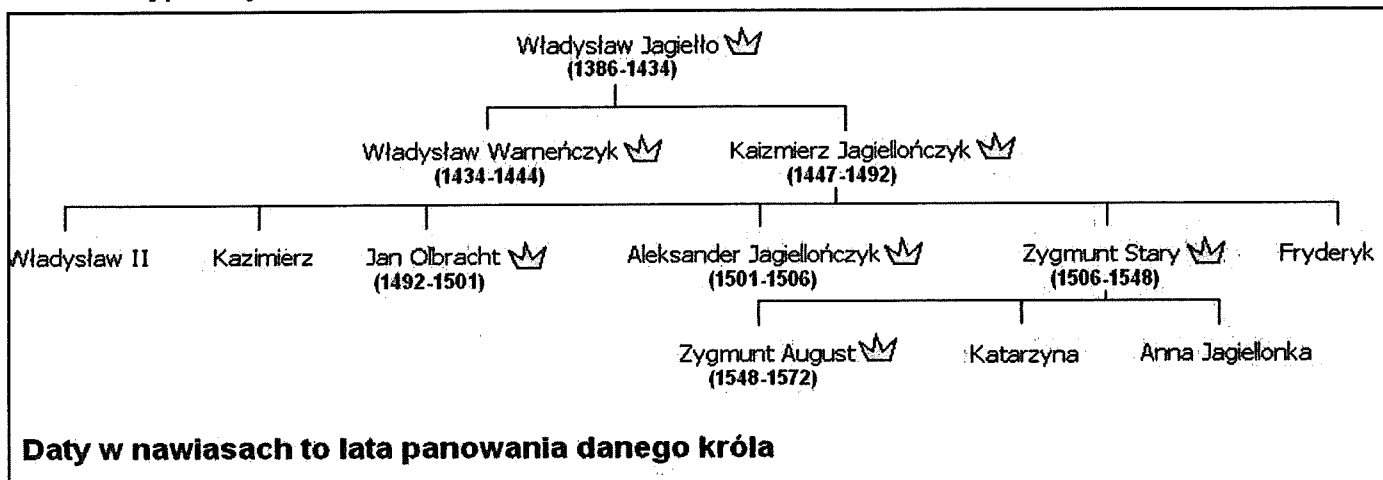
Zygmunt III Waza, Henryk Walezy, Kazimierz Jagiellończyk, Władysław IV Waza, Stefan Batory, Zygmunt Stary

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

<p>1. Chociaż nie był wielkim wodzem, Twardo dźmierzył władzy wodze. Rakuszanek, jego żona- Matką królów zwana, bo na Sześciu synów czterech miało Strój monarszy wdziac na ciało.</p>	<p>2. Jak już ducha król oddawał Bardzo przykra zaszła sprawa. B. Chmielnicki (pan na Siczy) Niczym w ringu nas wyliczył Korsuń zamknął też zawody, A otwarty Żółte Wody.</p>
<p>3. Jego dziełem jest piechota Wybraniecka, którą z chłopca Z dóbr królewskich wziął sformował, By go szlachcic nie szachował Tym, że walczyć się nie zgodzi, Jeśli mu się nie dogodzi.</p>	<p>4. Co do Heńka Walezjusza To był zwykły oczajdusza (łobuz) Co bez krztyny elegancji Rzucił tron i zwiął do Francji.</p>
<p>5. Zlecił Wawel przebudować I dzwon raczył ufundować. Protektorem był nauki Był i mecenasem sztuki.</p>	<p>6. Kiedy stracił ojca Wazę, To do Szwecji pognał gazem, Wdziął ojcowską tam koronę, I w powrotną ruszył stronę.</p>

Źródło: Wasowski G., PKP, czyli Poczet królów polskich, Warszawa 1997.

ZADANIE 6 (0 – 5 p.) Przeanalizuj fragment drzewa genealogicznego dynastii Jagiellonów. Korzystając z informacji w nim zawartych i własnej wiedzy odpowiedz na pytania znajdujące się poniżej.

Źródło: <http://pl.static.z-dn.net/files/dbd/8d4bd4d5effaed2b7d037c431d737544.jpg>

1. Który z władców rządził Polską najdłużej?
.....
2. Który z władców rządził Polską najkrócej?
.....
3. Ilu synów Kazimierza Jagiellończyka było królami Polski?
.....
4. Który z władców zasiadł na tronie w wieku 10 lat?
.....
5. Który z władców został koronowany na króla za panowania swojego ojca?
.....

ZADANIE 7 (0 – 4 p.) Połącz w pary królów i ich małżonki. Wpisz odpowiednio imiona żon królów z dynastii Jagiellonów w rubrykę numer.

Król	Numer	Żona – <i>podane w przypadkowej kolejności!</i>
Władysław Jagiełło		1. Bona Sforza
Kazimierz Jagiellończyk		2. Jadwiga
Zygmunt I Stary		3. Barbara Radziwiłłówna
Zygmunt II August		4. Elżbieta Rakuszanka

ZADANIE 8 (0 – 4 p.) Przy odpowiednich cyfrach wpisz urzędnika, który wykonywał wymienione obowiązki (odpowiedź wybierz z ramki).

Podskarbi, hetman, kanclerz, marszałek

	ZAKRES OBOWIĄZKÓW URZĘDNIKA	URZĘDNIK
1	Zarządzał dworem monarszym i sprawował sądownictwo karne w miejscu pobytu króla.	
2	Prowadził politykę zagraniczną i kierował kancelarią monarszą.	
3	Stał na czele wojsk, miał największą władzę administracyjną i sądowniczą nad wojskiem.	
4	Zarządzał skarbem publicznym i królewskim.	

ZADANIE 9 (0 – 10 p.) Poniżej znajduje się 10 pytań, do których przygotowano po 4 odpowiedzi. Tylko jedna jest prawdziwa, zaznacz ją.

- „Ustawa przeciwko mieszczanom” z 1496 roku ograniczała ich prawa przez zakaz:
 - opuszczania miasta bez zgody szlachcica,
 - budowania domów w obrębie miasta,
 - kupowania ziemi na własność,
 - prowadzenia działalności handlowej.
- W 1520 roku szlachta ustaliła minimalny wymiar pańszczyzny w tygodniu na:
 - jeden dzień,
 - dwa dni,
 - trzy dni,
 - cztery dni.
- Według przywileju piotrkowskiego z 1496 roku wieś mógł opuścić tylko jeden chłop w ciągu:
 - dnia,
 - tygodnia,
 - miesiąca,
 - roku.

4. Król zobowiązał się do niezwoływania pospolitego ruszenia i nienakładania nowych podatków bez zgody szlachty w przywileju nadanym w:
 - A. Krakowie,
 - B. Cerkwicy i Nieszawie,
 - C. Radomiu,
 - D. Czerwińsku.

5. Pod koniec XV wieku ukształtował się w Polsce sejm walny, który składał się z:
 - A. senatu, izby poselskiej, króla,
 - B. senatu, izby poselskiej, rady królewskiej,
 - C. mieszczan, izby poselskiej, króla,
 - D. izby senatorskiej, rady królewskiej, rady biskupów.

6. Najwięcej przywilejów nadał szlachcie w czasie swego panowania:
 - A. Aleksander Jagiellończyk,
 - B. Władysław Warneńczyk,
 - C. Zygmunt I Stary,
 - D. Władysław Jagiełło.

7. Unię realną polsko – litewską podpisano w:
 - A. Krewie,
 - B. Wilnie,
 - C. Horodle,
 - D. Lublinie.

8. Flotę kaperską odnowiono za panowania:
 - A. Władysława Jagiełły,
 - B. Władysława Warneńczyka,
 - C. Zygmunta Starego,
 - D. Zygmunta II Augusta.

9. Dynastia Jagiellonów rządziła w Polsce od 1386 do 1572 r.:
 - A. 184 lata,
 - B. 185 lat,
 - C. 186 lat,
 - D. 187 lat.

10. Hołd pruski odbył się za panowania:
 - A. Zygmunta II Augusta
 - B. Zygmunta I Starego
 - C. Aleksandra Jagiellończyka
 - D. Jana Olbrachta

ZADANIE 10 (0 – 5 p.) Poniżej znajduje się 5 zdań dotyczących reformacji w Polsce. Przy odpowiednich zdaniach wpisz słowo PRAWDA, jeśli uważasz, że zdanie jest prawdziwe lub FAŁSZ, jeśli uważasz, że zdanie jest fałszywe.

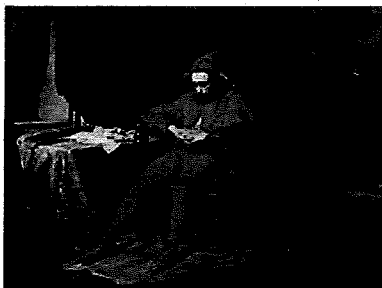
1	Mikołaj Rej był wyznania kalwińskiego.	
2	Arianizm był radykalnym odłamem kalwinizmu.	
3	Drewniane miecze nosili wyznawcy luteranizmu.	
4	Akademia Rakowska została założona przez szlachtę luterańską.	
5	Wyznawcy antytrynitaryzmu w Polsce byli nazywani braćmi polskimi.	

ZADANIE 11 (0-3p.) Rozpoznaj postacie namalowane przez Jana Matejkę i wpisz ich nazwiska przy odpowiednich literach.

A

B

C

A.....

B.....

C.....

Zadanie 12 (0-4 p.) Poniżej umieszczono wydarzenia z historii Polski i fakty z nimi związane, wśród których jedno nie pasuje. Rozpoznaj je i zaznacz.

1. Wojna trzynastoletnia 1454 -1466
 - a. Bitwa pod Chojnicami
 - b. Bitwa na Zalewie Wiślanym
 - c. I pokój toruński
 - d. Bitwa pod Świecinem

2. Wojny z Rosją w I połowie XVII wieku
 - a. Oblężenie Pskowa
 - b. Bitwa pod Kłuszynem
 - c. Rozejm w Dywilinie
 - d. Pokój w Polanowie
3. Wojny ze Szwecją w I połowie XVII wieku
 - a. Bitwa pod Kircholmem
 - b. Bitwa pod Oliwą
 - c. Bitwa pod Połtawą
 - d. Traktat w Altmarku
4. Wojny z Turcją w I połowie XVII wieku
 - a. Bitwa pod Chocimiem
 - b. Bitwa pod Cecorą
 - c. Ugoda chocimska
 - d. ugoda w Kiejdanach

Zadanie 13 (0 – 5) Rozpoznaj obrazy Jana Matejki i podpisz je, oraz odpowiedz na pytania

Pytania:

1. Obraz pod literką A nosi tytuł:

.....

2. Obraz pod literką B nosi tytuł:

.....

3. Na obrazie A władca Polski to:

.....

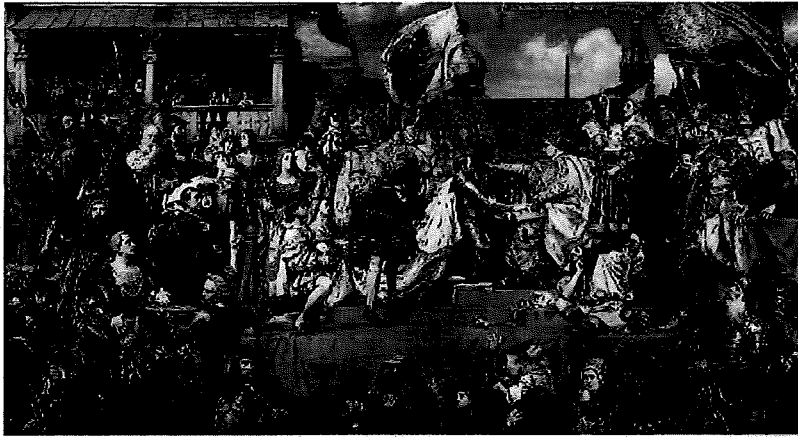
4. Na obrazie A klęczący przed królem Polski to:

.....

5. W obrazie B postać w czerwonym kontuszu stojąca z królem to:

.....

A

B

Zadanie 14 (0-9 p.) Podanym w kwadratach cyfrom przyporządkuj właściwe litery lub nazwy ziem zapisanych w ramce.

A. Ukraina, B. Inflanty, C. Wołyń, D. Królestwo Polskie, E. Prusy Książęce, F. Podlasie, G. Kurlandia i Semigalia, H. Żmudź, I. Wielkie Księstwo Litewskie

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....

